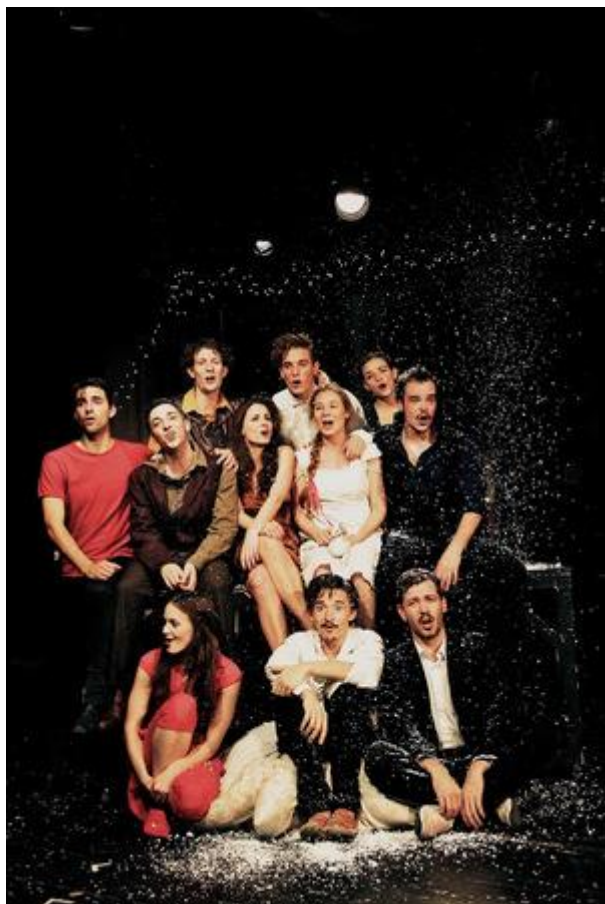

A gyermeki képzelet ünnepe

Diótörő - felső sor: Zoltán Áron, Vecsei Miklós, Bach Kata, középső sor: Tóth János, Tóth András, Szabó Erika, Zsigmond Emőke, Csapó Attila, alsó sor: Mészáros Blanka, ifj. Vidnyánszky Attila, Janka Barnabás

Ha azt írom a Színház- és Filmművészeti egyetem harmadéveseinek előadásáról, hogy megérthető általa, mitől lett nemzedéki élmény a kaposvári Csiky Gergely Színházban Selmeczi György, Gothár Péter és Kapecz Zsuzsa *Diótörő*je, az talán számot ad az elkészült vizsgaelőadás egyértelmű sikeréről. Az E. T. A. Hoffmann világától annyira idegen negédes és szirupos *Diótörő*khöz képest ez az előadás ugyanis teljesen más: minden ízében mese, minden ízében álom és minden ízében színház.

Ugyanis ebben a változatban a gyermeki képzelet végtelen szárnyalása elevenedik meg – az álmok és a rémálom világa, amelyeken épp azzal lehet úrrá lenni, hogy szembenézünk velük. Nem csak mi, hanem a gyerekek is, mert ez az előadás ugyan a felnőtteknek is kiváló szórakozás, elsősorban a gyerekeknek készült. Persze nem a legkisebbeknek, hanem mondjuk 8-10 éves kortól egészen a

végtelenig.

A megelevenedő fantáziavilág csak a színház varázslatából él meg, de ahhoz a nézői odaadás szükséges, olyan eleven és ösztönös odaadás, ami azonban az elsődleges célközönségben megvan. A színház varázslata ugyanis nem a függöny mögötti technika használatában rejlik – ellentétben önjelölt színházi megmondóemberek mániákus tévedéseivel. Olyannyira nem, hogy az előadásra igyekvő mintegy ötven tökmag egészen konkrétan a kulisszákon vág keresztül a nézőtér eléréséhez. Inkább a csoda születését élhetik meg azzal, hogy a kötelek, a cipők, a szivacsok, a különböző kellékek a színpadon átlényegülnek, és a gyerekeknek eszébe sem jut, hogy az kötél, cipő, szivacs vagy más – eleven része a mesének.

A szünet nélkül szórakoztató mesének Marikáról, az ő családjáról és álmáról (egész biztosan csak álom ez?) *Diótörő* és Egéria harcáról. Gothár darabja a karácsonyt olyannak ábrázolja, amilyen, a maga jó és kevésbé önfeledt oldaláról egyaránt, az álmot pedig olyannak mutatja, amilyenek megéljük: vadnak, szertelennek, izgalmasnak, váratlannak, önmagát továbbszövő folyamnak – rólunk és a világról, a magyar huszárról az olvasókönyvből és a szomszéd fiúról és Friciről, az öcsiről, meg apuról meg anyuról meg nagyapáról meg a kevésbé szimpatikus épp a terített karácsonyi asztal mellé érkező hivatlan és faragatlan rokonokról. Utóbbiak lesznek Egérkirály és családja, ahogyan minden szereplő Marika életének valamely résztvevője, s valamennyi esemény megfeleltethető valamely valós élménynek, persze egy gyerek

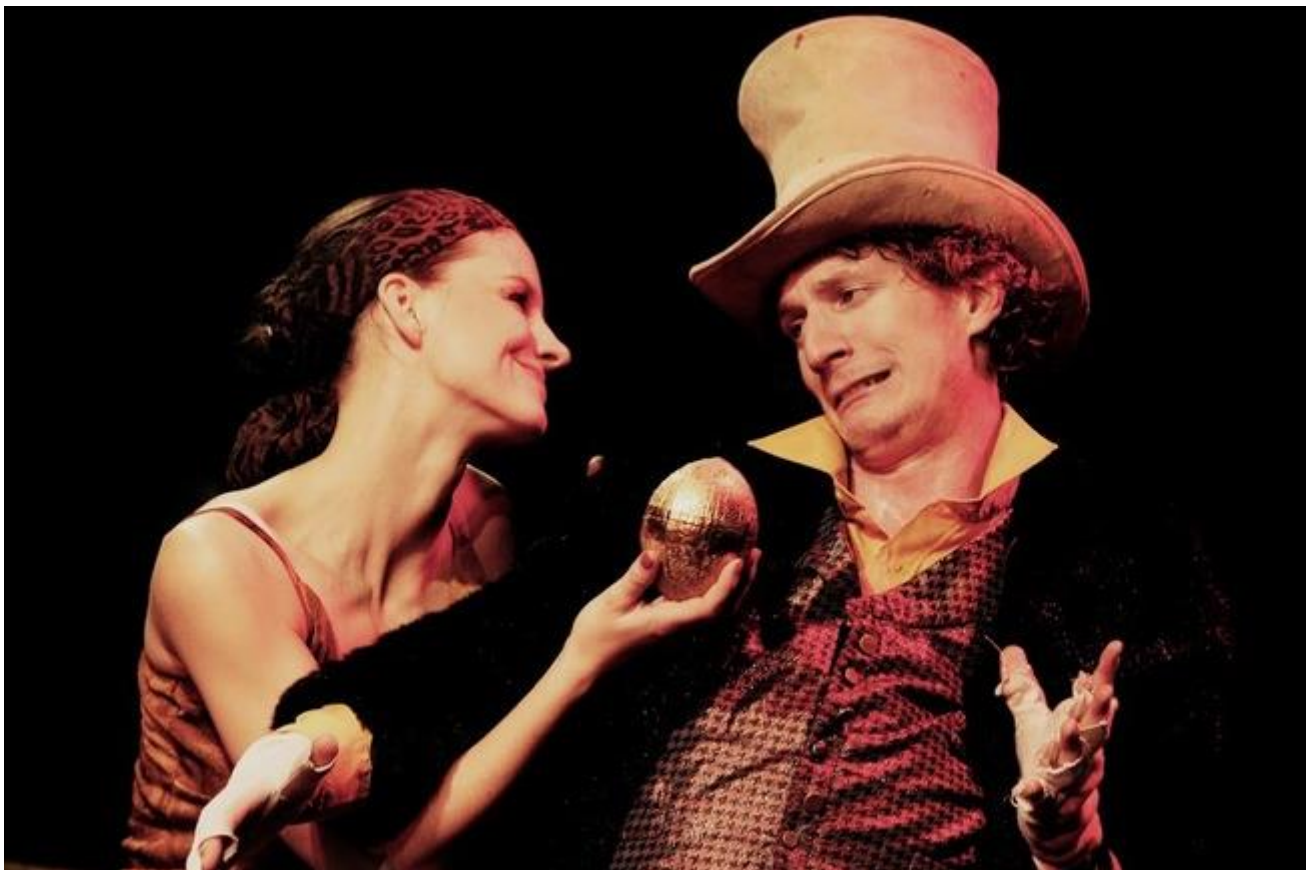
szemszögéből, így azonban nem gyermeket szirup, hanem egy felnőttnek is komolyan vehető trip az eredmény.

Fotó: Tóth Simon Ferenc

Diótörő - ifj. Vidnyánszky Attila, Zsigmond Emőke

Amelyet Marton László osztályának tagjai – Bach Kata, Csapó Attila, Janka Barnabás, Mészáros Blanka, Szabó Erika, Tóth András, Tóth János, Vecsei Miklós, ifj. Vidnyánszky Attila, Zoltán Áron és Zsigmond Emőke – tehetségesen, kreatívan, ritmusosan töltenek ki energiával, fizikával, szellemmel és emberséggel. Arra gondoltam közben, hogy ha ez az energia és ez az odaadás mindvégig megmaradna ezekben az emberekben, alig telne néhány évbe más milyenné változtatni mindazt, amit a színházról ma jellemzően gondolni lehet. A közönség soraiba érkező aprónépet is gondoskodással terelgető rendező, Novák Eszter pedig hagyja, hogy minden egyes – érzékkel szelektált – ötlet érvényesüljön a maga jól kigondolt helyén, hogy minden karakter jelen tudjon lenni, hogy szájbarágás nélkül, mégis világosan rajzolódhasson ki egyrészt a történet, másrészt hogy ritmusosan épüljön az előadás, ahogy mondtam: saját magát építve. Talán csak a nézők pozíciója nem mindig egyértelmű, a gyerekek ott is beleszólnak az előadásba, ahol erre nincs alkalom. A remekül abszolvált trükkök, fordulatok, technikák és akrobatika mellett Selmeczi György – Kapecz Zsuzsa szövegére írt – remek, műfajokon átívelő, a popot és az operát egyaránt megmunkáló és értékén kezelő, lendületes zenéje (zongorán kísér: a szerző) állítja kihívás elé a hallgatókat, amit egy-egy helyen nem sikerült megoldani (néhány eltévedt hang, gyakrabban kissé erőtlén hangképzés akad). De ez nem von le semmit az előadás értékéből.

Fotó: Tóth Simon Ferenc

Diótörő - Szabó Erika, Zoltán Áron

A *Diótörő* karácsonyi darab. A rádióban karácsonyi muzsika szól, és most, amikor ezt írom, karácsonyi sütemény illatát érzem. Az előadás is így kezdődik: karácsony van, és amióta láttam, valahogy tényleg. Nem áruházi plasztikkarácsony, nem is műmeghatott tévés karácsony, hanem olyan igazi. Ha hiányzik önöknek is ez az élmény, és szívesen utaznak a mese képzeletével és a színház örömeivel, váltsanak jegyet rá.

(2012. november 14.)

Ugrai István